

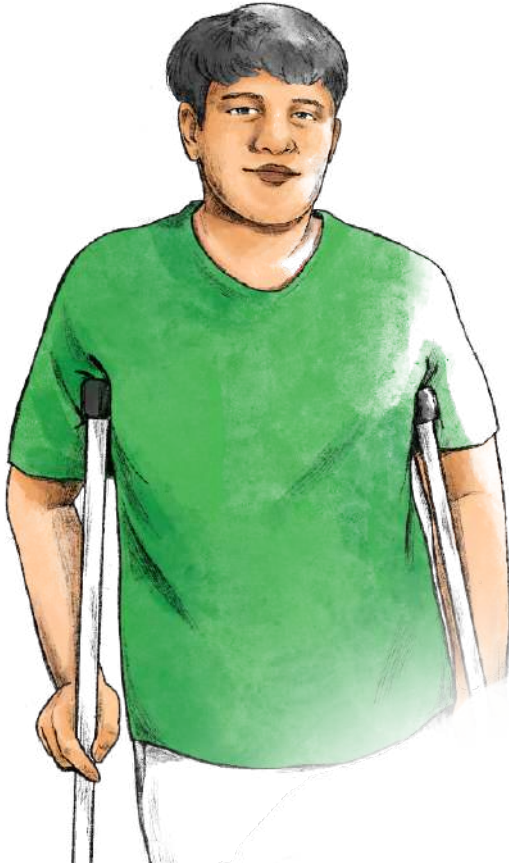
ทุนพัฒนากักตุนอาชีพ และนวัตกรรม ที่ใช้ชุมชนเป็นฐาน

“ สร้างโอกาส สร้างงาน
บนฐานของชุมชน ”

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

แรงงานไทยกว่า 16 ล้านคน กำลังเผชิญวิกฤต

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับวิกฤตการเปลี่ยนแปลงทั้งบริบทด้านเศรษฐกิจที่อยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านของเทคโนโลยีและวิกฤตที่เกิดจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชากรวัยแรงงานอย่างรุนแรงและการพัฒนาทักษะอาชีพที่ขาดความสอดคล้องกับเศรษฐกิจชุมชนและตลาดแรงงาน อีกทั้งความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ทำให้แรงงานส่วนใหญ่ขาดทักษะฝีมือทำให้เสี่ยงต่อการโดนเลิกจ้างและเกิดภาวะว่างงานมากขึ้น

สร้างโอกาส สร้างงาน บนพื้นฐานของชุมชน

หลักการสำคัญในการฝ่าวิกฤตครั้งนี้จึงอยู่ที่การพัฒนาแรงงานให้เป็นผู้ประกอบการที่สามารถใช้ทุนและทรัพยากรจากชุมชนที่มีอยู่ให้กลายเป็นต้นทุนทางสังคม ยกกระตักการประกอบอาชีพ พัฒนานวัตกรรมโมเดลทางธุรกิจระดับชุมชนให้เกิดผลสำเร็จ โดยอาศัยการทำงานร่วมระหว่างภาคีเครือข่ายและองค์กรต่างๆ ให้เกิดฐานข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายระดับประเทศต่อไป

พัฒนาทักษะแรงงาน

เพิ่มทักษะใหม่ที่จำเป็น (Reskill) เสริมทักษะใน
บริบทใหม่ (Upskill) พัฒนาข้อมูลทักษะอาชีพ
รายบุคคลเพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดสรรและ
วางแผนสำหรับตลาดแรงงาน

ใช้ชุมชนเป็นฐานในการพัฒนา

เสริมศักยภาพและใช้ทุนของชุมชนในการพัฒนา
อาชีพให้ชุมชนสามารถพึ่งพาภายในชุมชนได้
ก่อนนำไปสู่การแลกเปลี่ยนระหว่างชุมชน
การส่งขายนอกชุมชนและอาจไปถึง
การส่งออกในที่สุด

ผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้น

- **แรงงานด้อยโอกาสได้รับการพัฒนา**
โดยให้การพัฒนาทักษะอาชีพและมีแผนการประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการขนาดย่อมหรือแรงงานฝีมือ
- **เกิดความร่วมมือกับองค์กรภาคประชาสังคมและองค์กรระหว่างประเทศ**
ในการพัฒนาเครื่องมือและชุดความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับหน่วยพัฒนาอาชีพ
- **เกิดหลักสูตรการยกระดับการประกอบอาชีพที่ตอบโจทย์ท้องถิ่นและตลาดแรงงาน**
นำไปสู่การเป็นผู้ประกอบการและแรงงานฝีมือชุมชนอย่างน้อย 50 เรื่อง

- **เกิดความร่วมมือทางวิชาการมหาวิทยาลัย**

ในการพัฒนาเทคโนโลยีเสริมระดับภูมิภาคจัดเครื่องมือและชุดความรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับหน่วยพัฒนาอาชีพ ให้สามารถวิเคราะห์ทุนชุมชนเพื่อการพัฒนาที่สอดคล้องกัน

- **เกิดเครือข่ายคนรุ่นใหม่**

ได้เข้ามามีบทบาทในการร่วมพัฒนาการประกอบอาชีพชุมชนและเชื่อมโยงเครือข่ายให้เกิดความยั่งยืน

- **เกิดนวัตกรรมพัฒนาอาชีพ**

เกิดเป็นนวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การพัฒนาส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ เกิดการรวมกลุ่มที่สามารถพัฒนาไปเป็นวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ถูกยกระดับให้มีมูลค่าสูงขึ้นผ่านการใช้เทคโนโลยีออนไลน์

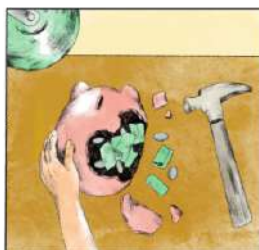

กรณีตัวอย่างของโครงการ

สร้างอนาคตให้พ่อแม่วัยใส ก้าวสู่การเป็น ผู้ประกอบการขนาดเล็ก

กู้คืนชีวิตพ่อแม่วัยรุ่นที่ต้องออกจากระบบการศึกษา กลายเป็นแรงงานนอกระบบที่มีปัญหาทั้งสภาพจิตใจ และเศรษฐกิจ โดยกลุ่มคนวัยใส ในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ร้อยละ 38 เป็นนักเรียน นักศึกษา ซึ่งเมื่อคลอดแล้วทำให้มีการหยุดเรียนหรือลาออก และหลุดจาก ระบบการศึกษาไปโดยปริยาย ประสบ ปัญหาทั้งสภาพจิตใจและเศรษฐกิจ ขาดทักษะและ ความรู้ในการประกอบอาชีพ การรับมือกับชีวิตที่ พลาดพลั้งและยังไม่พร้อม กลุ่มคนวัยใส ภายใต้ การสนับสนุนจาก กสศ. ได้เข้าไปช่วยเหลือให้การ ดูแลปรึกษาปรับสภาพจิตใจและฝึกทักษะอาชีพให้ กับพ่อแม่วัยรุ่นจำนวน 50 คน ในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ จนหลายครอบครัวสามารถเป็น ผู้ประกอบการด้านอาหารขนาดเล็ก มีรายได้สามารถ เลี้ยงดูบุตรได้อย่างมีคุณภาพและสร้างความภาคภูมิใจ ในชีวิต

กรณีตัวอย่างของโครงการ

สหกรณ์การเกษตร พืชผักอินทรีย์ หนองสนิก จำกัด

เปลี่ยนกลุ่มเกษตรกรที่ไม่มีพื้นที่ทำกิน ผู้สูงอายุ
กลุ่มผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และกลุ่มเด็กเยาวชน
นอกระบบ ในตำบลหนองสนิก จังหวัดสุรินทร์
ให้กลายเป็นผู้ผลิตผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์คุณภาพสูง

กลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ คนพิการ เด็กเยาวชน
นอกระบบ และเกษตรกรที่ไม่มีพื้นที่ทำกิน ที่ได้รับ
การสนับสนุนสามารถรวมกลุ่มกันภายใต้แบรนด์
หนองสนิท ซึ่งได้รับการสนับสนุนในด้านความรู้ เช่น
การเชิญปราชญ์ชุมชนที่มีประสบการณ์มาเป็นพี่เลี้ยง
รวมถึงการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น ที่ดิน แหล่งน้ำ
ไปจนถึงการบริหารจัดการการผลิตจนได้ผลผลิตเป็น
ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์คุณภาพสูง ที่สามารถส่งไป
จำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ตใหญ่ของประเทศได้
อีกทั้งยังปรับกลยุทธ์ในภาวะการระบาดของโรค
โควิด-19 เป็นบริการจัดแพ็คเกจผักอินทรีย์ส่งถึงบ้าน
และยังวางแผนต่อยอดไปยังตลาดออนไลน์ในอนาคต

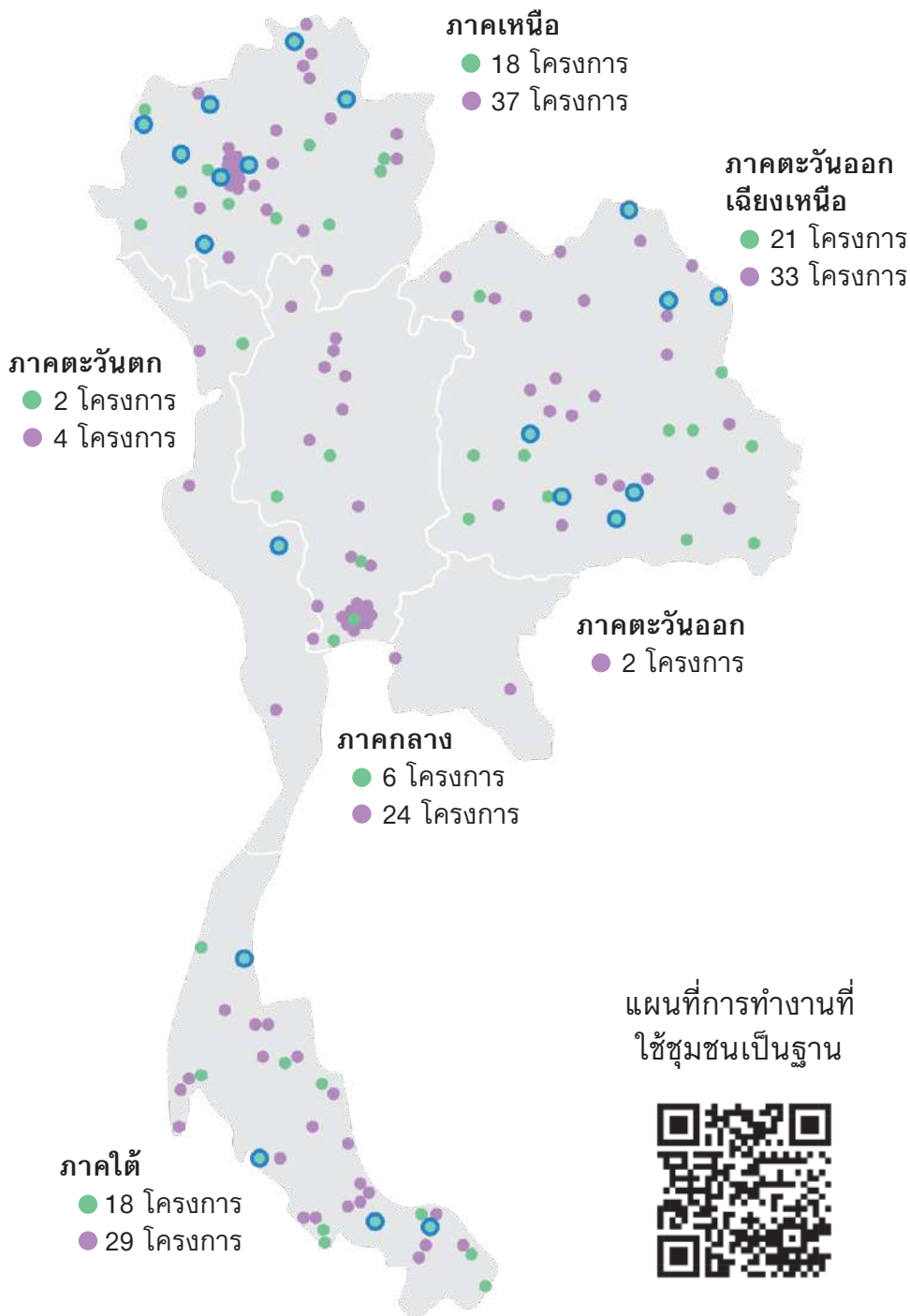

ผลการดำเนินงานในระยะเวลา 2 ปี

● โครงการปี 2562
รวม 65 โครงการ

● โครงการปี 2563
รวม 129 โครงการ

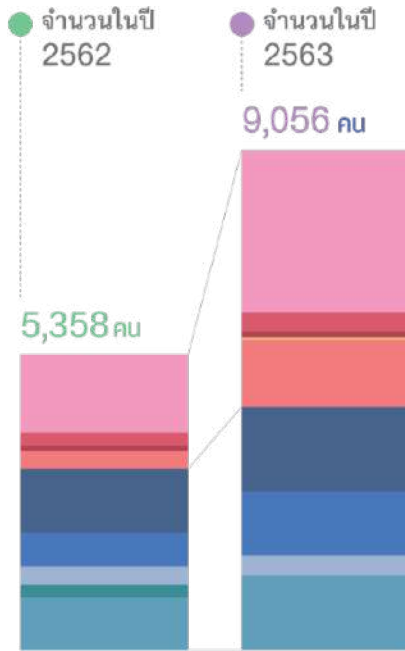
● โครงการต่อยอด (โครงการที่ได้รับทุน 2 รุ่น)
รวม 20 โครงการ

แผนที่การทำงานที่
ใช้ชุมชนเป็นฐาน

กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับทุนสนับสนุน

กลุ่มแรงงานนอกระบบ

กลุ่มแรงงานขาดแคลนทุนทรัพย์และด้อยโอกาส ***

* แรงงานนอกระบบอื่นๆ เช่น ภัคนุสามเณร นักเรียน นักศึกษา และรับจ้างทั่วไป เป็นต้น

** แรงงานขาดแคลนทุนทรัพย์อื่นๆ เช่น ผู้ต้องขัง เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นต้น

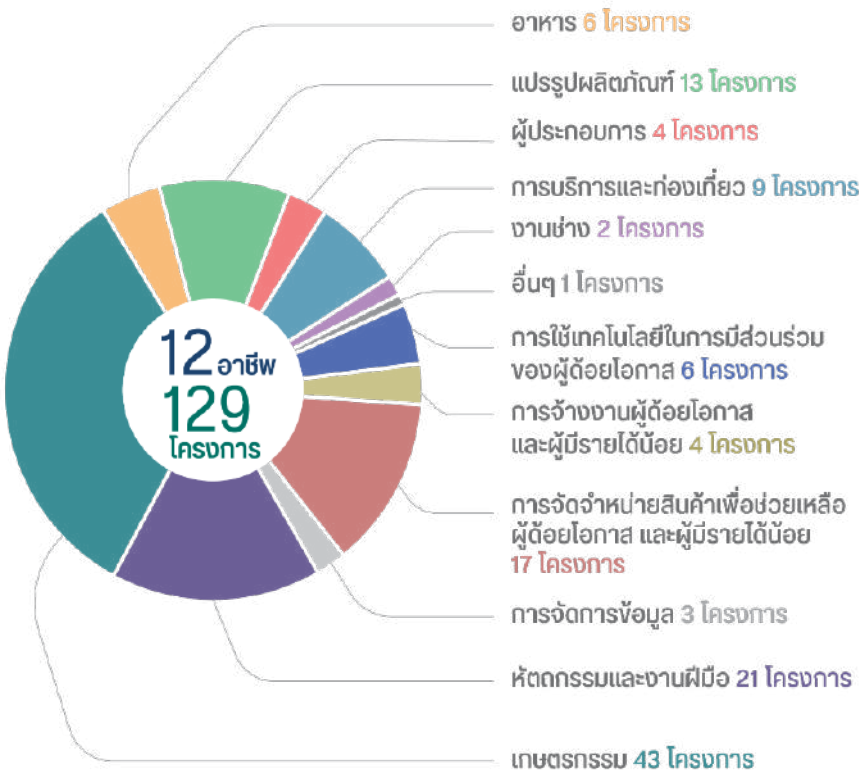
*** จากกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด ในจำนวนนี้เป็นผู้มีบุตร หรือธิดาศึกษาในระบบการศึกษาภาคบังคับ 1,996 คน

กลุ่มอาชีพที่ได้รับโอกาส

โครงการในปี 2562

โครงการในปี 2563

20 โครงการต่อยอด ในหลายกลุ่มอาชีพ

● มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

การพัฒนาต้นแบบธุรกิจชุมชนด้วยโอกาสเพื่อความ
อยู่รอดในภาวะวิกฤติ : โดยใช้ฐานกลุ่มสตรีที่แปรรูป
กล้วยหอมทองฉาบปลอดสารพิษ

● วิชากิจชุมชนเกษตรอินทรีย์บ้านแม่ตาต

ยกระดับการเลี้ยงจิ้งโกร่งคุณภาพ โดยใช้ชุมชน
เป็นฐานสู่การพัฒนาอาชีพ ในเขตอำเภอดอยเต่า
จังหวัดเชียงใหม่

● ศูนย์การเรียนรู้การทอผ้าจาก บ้านซ่งแปลง8

พัฒนาทักษะการทอผ้าจากเพื่อ
สร้างอาชีพ ในเขตอำเภอดอยเต่า
จังหวัดเชียงใหม่

● องค์การบริหารส่วนตำบล หนองสนิก

การพัฒนาระดับเกษตรกรสู่
ผู้ประกอบการ การเกษตรอินทรีย์
แบบครบวงจร ต.หนองสนิก
อ.จอมพระ จ.สุรินทร์

● **วิสาหกิจชุมชนสืบค้าแม่แดดน้อย**

ส่งเสริมการเรียนรู้การประกอบการ ผ้าทอปกากะชื้ออ และเกษตรอินทรีย์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชน

● **เครือข่ายวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยชนเผ่า อ่างน้ำ**

พัฒนาผลิตภัณฑ์และการตลาดในระบบเครือข่าย เศรษฐกิจชุมชนชาติพันธุ์เชียงใหม่

● **กลุ่มทอผ้า**

พัฒนาทักษะอาชีพขนาดย่อมในกลุ่มพ่อแม่วัยรุ่น

● **วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรรม
ธรรมชาติสีเขียว ตำบลเมืองแหง**

พัฒนาผลิตภัณฑ์และรูปแบบ
ตลาดใหม่บนฐาน
วิถีชนเผ่าลีซุ

● **มหาวิทยาลัยนครพนม (คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม)**

การพัฒนาทักษะอาชีพช่างอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
แก่เยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
จังหวัดนครพนม เพื่อยกระดับสู่มาตรฐานฝีมือ
แรงงานแห่งชาติ

● **สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยอำเภอภูซาง**

การยกระดับผลิตภัณฑ์ผ้า ภายใต้สินค้า “ผ้าภูซาง”

● **วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน**

ส่งเสริมการเรียนรู้การแปรรูป
ผลิตภัณฑ์จากบุก

● **ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน
กลุ่มอีโต้น้อย**

พัฒนาผู้ประกอบการสีเขียว

● **วิสาหกิจชุมชนส้มจุกจะนะ**

พัฒนาทักษะอาชีพ การขยายพันธุ์และดูแลสวนส้มจุก
ในพื้นที่ 5 ตำบล อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

● **วิสาหกิจชุมชนน้ปีสกุละ**

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ควบคู่ช่องทางการตลาด
เครื่องแกงและสินค้าเกษตรอินทรีย์เพื่อเพิ่มรายได้
คนในชุมชน

● **ศูนย์เรียนรู้ปราชญ์ชาวบ้าน บ้านโนนพริก (จอนแก่น)**

การยกระดับผลผลิตด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมสู่
การเป็นผู้ประกอบการเกษตรผสมผสานระบบอินทรีย์

● **มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**

**วิทยาเขตสกลนคร
(คณะศิลปศาสตร์และ
วิทยาการจัดการ)**

การพัฒนาทักษะผู้ประกอบการ
ที่ใฝ่เรียนรู้เพื่อพัฒนา
คุณภาพชีวิตด้วย
นวัตกรรมชุมชน

● **มูลนิธิวงษ์ชุมชน**

การส่งเสริมการประกอบการผ้าไหมสร้างสรรค์ในกลุ่ม
แรงงานนอกระบบขาดโอกาสและขาดแคลนทุนทรัพย์
สู่ตลาดเป็นธรรม พื้นที่จังหวัดสุรินทร์

● **มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลศรีวิชัย
(คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีการประมง จ.ตรัง)**

การส่งเสริมและการพัฒนาทักษะอาชีพเพื่อสร้าง
รายได้แก่แรงงานที่ด้อยโอกาส พื้นที่ชายฝั่ง
จังหวัดตรัง

● **สำนักงานส่งเสริม
การศึกษานอกระบบ และการศึกษา
ตามอัธยาศัย อำเภอเมืองบึงกาฬ**
ยกระดับหัตถกรรมไทยสู่สากล

 กสศ

ติดต่อสอบถาม

สำนักนวัตกรรมการศึกษาเพื่อการพัฒนา
สมรรถภาพทางการศึกษา (กสศ.)

โทรศัพท์ : 02-079-5475 มือถือ : 065-969-1354
อาคารเอส. พี. (อาคารเอ) ชั้น 13 เลขที่ 388
ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพมหานคร 10400